

Déli Hirnapló

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara, V. Évf., Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9 óráig 2-52, azontúl 10 vagy 2-42. Előfizetési árak külföldön: havonként 110 Lei, negyedévre 320 Lei, félévre 600 Lei és egész évre 1000 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei.

1929 / SZOMBAT / APRILIS 20

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, V. ÉVF. / 90. SZÁM

BELGRÁDBAN LESZ A KISÁNTANT KONFERENCIÁJA. Bukarestből jelentik: A kisántant államok legjelebbi konferenciájának időpontját legleg május 12-ben állapították meg. A konferencia Belgrádban ül össze és az egész ülésszak alatt a jugoszláv fővárosban marad. Lemondottak arról a hírvérről, hogy a megnyitás után a konferencia tanácskozásait Zágrábba helyezik át. A politikai tanácskozást gazdasági konferencia előzi meg.

KÉT ÉVI BÖRTÖNRE ÍTELTEK BLUMENSTEIN BANKART. Párisból jelentik: Tegnap délután három újságíró hirdette ki a párisi törvényalkotó az ítéletet a hírhedt Blumenstein-le köztudományhamisítási panamában, amely tudvalevőleg hónapokon keresztül egész Európa közvéleményét foglalkoztatta. A bíróság a fővádlottak közül Blumenstein Józsefet, Blumenstein Gyulát, Lacazet Falois Pált, Townit és Rizzit két-két esztendei börtönre és háromezer frank pénzbírságra ítélte. A többi vádlott egy részét hat-hat havi elzárásra ítélte a bíróság, a többiek pedig felmentette. Az ítélet kötelezte a vádlottakat, hogy a magyar kormányt kártérítést adniuk és a kártérítés összegeit szakértői bizottság fogja megállapítani.

AZ ÁLLAMI UTAK JAVÍTÁSA. Bukarestből jelentik: Több külföldi konzorcium ajánlatot tett a kormány az utépítési törvénytervezettel kapcsolatban a különböző állami utak javítására. A javaslatok között van angol, francia, német és olasz. A javaslatokat a kormány legközelebb tárgyalás alá veszi.

A LEGUJABB JELÖLT. Bécsből jelentik: Az osztrák kormányválság tárgyalásai még mindig folynak. A legkomolyabb kancellárjelölt Ender von albergi tartományfőnök, klerikális képviselő, aki tegnap tárgyalt a koalíciós pártokkal és az ellenzék vezérével. Ender kijelentette, hogy a kancellári méltóságot csak abban az esetben vállalja, ha saját programját érvényesítheti. Ez a kijelentése a többi pártoknál kinos feltűnést keltett.

A bot és a pofon mint tanítási eszköz

Bukarest, április 19.

Tegnap éjjel a parlament egy hétre elnapolta üléseit. Mielőtt a képviselők urak nehéz munkájuk után igénybevehették volna jól megérdemelt

néni szünetjüket, érdekes epizód játszódott le ezen az ülésen. A Magyar Párt képviselői teljes számban vonultak fel, míg a kormánypárti honatyák közül alig néhány lézengett a teremben. Ezt észrevette egyik képviselő és odakiáltott az elnöknek:

— Elnök ur, rekesse be az ülést, mert ez nem román, hanem magyar parlament.

Hangos derűtség fogadta ezt a kijelentést, melyet az elnök azután honorált is, mert nemsokára rá tényleg berekesztette az ülést.

A b r u d b á n y a i Ede dr. magyar párti képviselő ezen ülésen inter-

pellációt intézett a közoktatásügyi miniszterhez, akihez kérdést intézett, vajon van-e tudomása arról, hogy a magyar gyermekeket az állami iskolákban elrománosítják? A közoktatásügyi törvény ellentétben áll a párisi egyezményvel. Ez a nemzetközi egyezmény kötelezi a kormányt, hogy a magyarok által lakott vidékeken magyar állami iskolákat létesítsen. Ez mindezt nem történt meg. A liberálisok alatt a még meglévő magyar iskolákat is bezárták. A kulturzóna által okozott sérelmeket tette ezután szóvá, mert ez külön díjazásban részesít olyan román tanítókat, akik a magyar nyelvet nem bírják és így tanítanak magyar gyermekeket. Ezen a címen milliókat áldoznak, csak hogy a kisebbségeket elnemzetlenítsék. A magyar vidékeken működő regáti tanítók és tanulók között az egyetlen közlekedési

mód a tanítók részéről a bot és a pofon. Ezzel a módszerrel csak analfabétákat nevelnek. Minden művelt ember felfogása egyezik abban, hogy az elemi ismereteket csak az anyanyelven lehet elsajátítani. Ezért követeli a kormánytól a kulturzóna azonnali megszüntetését, azoknak a tanítóknak elhelyezését, akik a gyermekek anyanyelvét nem bírják és a magyar tanítási nyelvet a magyar gyermekek által látogatott állami iskolákban.

Costacheșcu közoktatásügyi miniszter azonnal válaszolt az interpellációra és kijelentette, hogy a kormány tisztelni kívánja a kisebbségek jogait, de a befejezéshez közeledő tanév folyamán nem változtathat a jelenlegi helyzeten. A kormány a jogos kívánságokat teljesíteni fogja és nem célja, hogy a magyarokat elromanosítsa.

Szenzációs letartóztatás a vingai bankbukás ügyében

Temesvár, április 19.

Két hónap előtt nagy feltűnést keltett, hogy a Vingai Első Takarékpénztár igazgatósága önmaga ellen esődöt kért. A temesvári törvényszék elrendelte a csődöt, ami különösen Vingán nagy izgalmat váltott ki, mert alig van Vingán és környékén gazdálkodó vagy magános, kereskedő vagy iparos, aki ne lett volna érdekelve a csödnél. Sehogysem tudták megérteni, hogy a bank, amely még tavaly is jelentős üzleti hasznot mutatott ki, így rövid idő alatt roppanjon össze.

A csődelrendelést a betétesek nem vették nyugodtan tudomásul, hanem többen közülük a temesvári ügyészséghez büntető feljelentést adtak be. Ebben a feljelentésben ama gyanújuknak adtak kifejezést, hogy a Vingai

Első Takarékpénztár könnyelmű üzletek miatt került válságos helyzetbe. A törvényszék az iratokat az ügyészséghez tette át, amely megindította a nyomozást. Először Kleemann Sándor, a volt vezérigazgatót idézte maga elé, aki négy nappal a csődelrendelés előtt öngyilkosságot kísérelt meg. Ekkor azonban kiderült, hogy Kleemann az öngyilkosságot követő napokban meghalt és a földi igazságszolgáltatás már nem vonhatja felelősségre. Az ügyészség ezután maga elé idéztette Neuhold Vilmost, a Vingai Első Takarékpénztár éveken át volt főkönyvelőjét. Az ügyészi nyomozás megállapította, hogy a vingai takarékmérlegeit 1917 óta tudatosan hamisították és úgy a részvényeseket, mint a bank üzletfeleit a hamis mérlegekkel félrevezették. Tekintettel arra, hogy Neu-

hold Vilmosnak — az ügyészség szerint — mint a bank főkönyvelőjének feltétlenül tudomással kellett bírnia a mérlegek meghamisításáról, Kleemann elhunytja után elsősorban őt vonták felelősségre.

Neuhold kihallgatása tegnap egész délelőtt tartott. A kihallgatás során Neuhold azzal védekezett hogy ő csak a vezérigazgató utasításaira cselekedett és nem tud az üzelmekről semmit. Jonascu Miklós vizsgálóbíró részletes kihallgatása után, a nyomos gyanúokra való tekintettel, letartóztatva. A temesvári ügyészség folytatja a vingai bankbukás ügyében a nyomozást és már a közeljövőben újabb kihallgatásokat eszközöl. Minden valószínűség szerint kihallgatják mindazokat, akiknek bármilyen szerepük volt a takarékpénztár vezetése körül.

Eltörött a hegedűm

Az aradi szintársulat vendéggátéka

szombaton este 1/29 órakor a

temesvári színházban

Az élelmes Marcu Duiliu lett a Resica-művek építészeti tanácsadója

Resica, április 19.

A Resica-művek legfőbb vezetőségében még mindig ott ülnek az elmúlt liberális korszak emberei, akik tovább folytatják régi politikájukat. Ennek egyik következménye az, hogy a Resica nem tud nagyobb állami rendelkezéshez jutni, és e tekintetben még Stirbey-Barbu herceg közbenjárása is eredménytelen maradt. A resicai vasgyárakban pihen a legtöbb gép és sok száz munkáskéz téltelenségre van kárhozható. A Resica-művek vezetősége úgy akar ezen a bajon segíteni, hogy felhívta a resicai titkárságot: tegyen előterjesztést újabb tisztviselői elbocsátásokra. G h e n i a titkár - eleget tett a felszólításnak és harminckét régi hivatalnokot javasolt elbocsátani.

Bukarestben ezek közül azonban csak nyolcat válogattak ki, akiknek megküldték a felmondási ívet, a többire vonatkozólag megjegyezték, hogy azokat fokozatosan fogják eltávolítani.

mert nem akarják, hogy ilyen tömeges felmondás miatt ismét lármázzon a sajtó. Meg aztán valószínű, hogy az elbocsátott tisztviselőket nem is tudnák hamarosan pótolni, amint azt a hidgyárnál K a l t n e r Gyula példája mutatja. Kaltner Gyula műszaki tisztviselőnek, aki évtizedeken át a szintén elküldött B r u m m e r Gyula hidgyári főnök jobb keze volt, elbocsátották és nyugdíjba helyezték. Hamarosan kiderült azonban, hogy Kaltner teendőit nem tudja senki ellátni, mire úgy segítettek magukon, hogy a nyugdíjas Kaltner napidíjjal visszavették régi állásába és pedig olyképpen, hogy a napidíja ugyanannyit tesz ki, mint amennyi a fizetése volt.

A Resica-művek vezérigazgatósága most elhatározta, hogy az építészeti osztályt feloszlatja.

Ez az osztály végezte ugyanis a Resica-művek területén eddig az összes építkezéseket házi kezelésben. Az osztály élén egy főmérnök — jelenleg N e u e i s e n főfelügyelő — áll, mellette dolgozik egy mérnök, öt műszaki tisztviselő, több építőmester és pallér, valamint egy csomó kőműves, ács, csepező és napszámos, akiknek száma körülbelül kétszázat tesz ki.

Az építészeti osztályt nem azért szüntetik meg, mert nem akarnak többé építkezni, hanem Marcu Duiliu miatt teszik azt.

Marcu Duiliu, aki olyan drágán és ugyanolyan rosszul építette meg a temesvári színházat, már építkezett Resicán. P o p e s c u Agrippa vezérigazgató villáját ő építette meg és az valószínűleg azért került jóval többbe, mint amennyi arra elő volt irányozva.

A Resica-művek vezérigazgatósága ugyanis elhatározta, hogy a felosztott építészeti osztályt Marcu Duiliu fogja helyettesíteni. Megteszik építészeti tanácsadónak és egyben az ezen túl végzendő összes építkezést — már pedig ilyen kis országnak beillő vállalat területén sok építkezés van — neki adják ki vállalatba. Hogy mi lesz az építészeti vezetőjével, mérnökével, tisztviselőivel, építőmestereivel, pallérjaival és munkásaival, azzal nem törődnek. Ezt a sok embert egyszerűen elbocsátják.

Ha nem akarnak családjikkal éhenhalni, hát menjenek olesó pénzért Marcu Duiliuhoz dolgozni, ha ugyan alkalmazza őket és esetleg nem hoz magának más embereket.

A Resica-művek igazgatósága tagad-

hatalanul sokat takarít meg az építészeti osztály feloszlata által, de előrelátható, hogy azt a Marcu Duiliu által végzendő munkáknál sokszorosan ráfizeti majd.

Kubán Endre.

Vitába bocsátkozott a polgármester a husiparosok küldöttségével a makszimális árak miatt

Temesvár, április 19.

Tegnap délelőtt Olariu Péter elnök vezetésével a hentesek és mészárosok ipartársulata küldöttségileg ke-reste föl D o m a s n e a n u György főpolgármestert. A küldöttség előadta, hogy a jelenlegi makszimális árak mellett képtelenek dolgozni, mert a sertések és a szarvasmarhák árai annyira emelkedtek, hogy kénytelenek a makszimális árak felemelését kérni. A hentesek és mészárosok példákat soroltak fel, amelyekben kimutatták, hogy egyes vásárolt állatok husának feldolgozásánál veszteséggel dolgoztak. Erre való hivatkozással kérték a főpolgármestert, hogy rendeljen el

próbavágást és ennek eredménye alapján állapítsa meg újból a makszimális árakat.

Domasneanu György főpolgármester nem fogadta el teljesen heiytállónak a bemutatott számadást és vitába bocsátkozott a husiparosokkal. Végül kijelentette, hogy az ügyet megbeszéli az illetékes előadóval és amennyiben szükségesnek mutatkozik, megtartatja a próbavágást. A hentesek azt kérték, hogy a levágandó állatokat a város által kiküldendő bizottság vásárolja meg, a hentesek és mészárosok pedig hajlandók a húst olyan árban átvenni, amennyibe az a városnak kerülni fog. Valószínű, hogy a próbavágást a jövő héten fogják megtartani.

Német ember a németek hitközségi mozgalmáról

Temesvár, április 19.

Kellemetlen meglepetés volt a józsefvárosi katolikus egyházközségi jelölések nyilvánossághozatala azoknak a volksgemeinschafti németeknek, akik hetek óta agítálnak saját jelöltjeik érdekében. Alkalmunk volt egy a józsefvárosi katolikus hitközségben vezető szerepet játszó és annak alakulásában tevékeny részt vett német polgárral a közeledő választásokról és az azokkal kapcsolatos történekekről beszélgetést folytatni és az illető a következőket mondotta:

— Az, hogy valaki politikailag tevékenykedik és a politikai fórumon érdemeket szerez, még nem ok és nem hivatottság arra, hogy a hitközségben is vezető szerepet játszon.

Mi azonban a jelöléseknél nem azt nézzük, hogy valaki milyen politikát üz, azon a téren milyen érdemeket szerez, hanem kizárólag azt, hogy dolgozik-e, hajlandó-e dolgozni, megvan-e benne a képesség hozzá, hogy az egyház érdekében fejtsen ki áldásos tevékenységet.

— A volksgemeinschafti listát nem ismerjük. Lehet, hogy az azon szereplők nagyon derék emberek, jó németek, vallásosak is, sőt talán olyanok,

hogy érdemes munkásságot fejtenének ki az egyháztanácsban, de ez a lehetőség még nem ok, — ismétlem a listát nem ismerjük — hogy azokat mellőzzük, akik eddigi munkásságukkal is bebizonyították, hogy hasznos és érdemes tagjai az egyháztanácsnak. Nem volna sem őrj, sem méltányos, de nem is indokolt, hogy ezeket most politikai okok miatt egyszerűen mellőzzük.

A hat új tag közül különben öt a német. Ezeket sem azért jelöltük, mert németek hanem mert ezek a német polgárok szolgálatokat tettek és tesznek az egyháznak.

— Hogy most azok akarják megállapítani azt, hogy kik a németek és kik nem, akik mint németek nagyon is fiatalok, mert akkor, mikor mi németek voltunk, őket nem a mi táborunkban láttuk. Azon — őszintén szólva — éppen ezért csodálkozunk. Elfelejtik ezek az urak azt is, hogy lehet valaki nagyon jó polgár, lehet nagyon jó katolikus anélkül, hogy politikai pártokban venne részt, vagy valamely politikai párthoz csatlakoznék. Bizunk benne, hogy a vasárnapi közgyűlésen nem németeket és nem magyarokat fognak választani hanem jó mai katolikusokat...

Legújabb modellek. Duszválasztéku raktár.

Haskőtők, bebujós gummifűző, kombinéűző, csipőformáló, melltartó, gummiharisnyák minden hosszúság és nagyságban.

Mérték utáni rendeléseket készít minden kivételben, mint e szakmában speciálista

WEISSBERGER ELISE

modern hig. nőiekkék műterme

Temesvár-Józsefváros, Bul. Carol 15. (Hunyadi-ut és Küttel-tér sarkán)

Ebédlő-szőnyeg

Smyrna utánzatban Lei 800.—
Futó - szőnyeg
méterje Lei 40.—
Futó-szőnyeg, nehéz minőség, spargából Lei 95.—
Kókusz futó-szőnyeg .. Lei 160.—
Függöny 1 ablakra Lei 290.—

HAAS LIPOT

Linoleum és Szőnyegárúház
Timișoara, Bulev. Regele Ferdinand 5.

Itélet előtt több érdekes per

Temesvár, április 19

A temesvári ítélőtábla, mint külgazgatási bíróság előtt a közeljövőben több érdekes ügy kerül tárgyalásra, amelyekben a döntés elé érdeklődéssel tekintenek.

A karánsebesi vagyonszétválás vezetője, Orzescu Illés elnök az élen, megtámadta a kormány azt a döntését, amellyel az eddigi vezetőseget feloszlatta és kormánybirtosra birta a vagyonszétválás ügyein intézését. A vagyonszétválás vezetője most második panaszát nyújtotta be, az elsőben csupán a feloszlata hatálytalanságát kérte.

Fischer Miklós városi tisztviselő a tisztviselői előléptetés sorozatának mellőzésért, a közigazgatási bírósághoz fordult és kérte, hogy helyezze megfelelő rangba és fizetési fokozatba.

Filotti Zamfir volt aradi rendőrprefektus, akit Cetatea Albába helyezték Aradról, áthelyezését törvénytelennek tartja és a közigazgatási bíróságtól kéri, hogy Aradra helyezze vissza.

Milovan Valér, a temesvári mezőgazdasági kamara volt igazgatója tudvalevőleg megtámadta Farcasiu Sándornak, a kamara jelenlegi igazgatójának kinevezését és annak hatálytalanságát kéri, mert szerint az törvénytelen.

Abramescu Vazul buziási közigazgatási bizottság vezetőjének kinevezésének megsemmisítésében — mint azt megirtuk — semmitőszék elutasította a temesvári ítélőtábla ellen felhozott elfogultság kifogást. Az iratok visszaérkeztek Temesvárra és a tábla május tizenhatodikán tárgyalja az ügyet.

Kavaráni mész Tordai cement

Gipsz
Stukaturná
Szigetelőlemezek
Fedőlemezek
Eternit fedőpala
Vastraverzek

III. REITER SIMON

Temesvár, Józsefváros, Küttel-tér (2318) Telefon 2-38.

Hirdetmény

Mint városi beszerzési szövetkezet közöljük t. vevőinkkel hogy fűszer és csemege, ugyint textil és rövidáru készleteinket, melyek leszállított áron még csak f. é. május hó 15-ig árusítjuk, miertis felkérjük t. vevőinket, hogy szükségleteiket mind azideig míg készletünk tart beszerezni sziveskedjenek.

Városi tisztviselők beszerzési szövetkezete

A belvárosi mozi építése ügyében a vizsgálóbíró a jövő héten meg- kezdi Steiner József aradi építész és Suciu Adrián kihallgatását

Temesvár, április 19.

Már két hónapja, hogy a temesvári ügyészség feljelentés folytán megindította a nyomozást a temesvári belvárosi mozi építkezése és több más városi középítkezés ügyében. Az ügyészség szakértőt bízott meg az építkezési munkálatokról szóló vélekedés beterjesztésével, másrészt megkapta az építkezésre vonatkozó összes iratokat, tervrajzokat, árlejtési okmányokat és a belvárosi mozi építési munkálatait a város még minem nem kezdhetette meg. A névtelen jelentés többek között Suciu Adrián városi mérnök ellen is irányult, az ügyészség kérelmére az állami választmány állásától felfüggesztette. Már harminc napja, hogy Suciu ügyésztése megtörtént. Időközben Arsia Kornél városi főmérnök házi betegszabadságra ment és Ersia ügykörét tulajdonképpen Sumaynak kellene ellátni, aki állandóan hiányosította a városi főmérnököt.

Előbből a helyettesítési kérdésből kifolyólag a városi építkezések ügyében megindított büntető eljárás tegnap újabb fordulatot vett.

Temesvár városa Domasneanu György főpolgármester és Cimpoeșiu Virgil dr. városi tisztifőgyűlési elnökségével ellátott átiratot küldött április tizenhetedikén a temesvári ügyészséghez. Ebben az átiratban a város hivatkozással arra, hogy Suciu Adrián felfüggesztésétől számított harminc nap már letelt, felvilágosítást kér az ügy jelenlegi állásáról. A város városa is hivatkozik, hogy a törvény értelmében Suciu ellen most a harminc nap elteltével már meg kellene indítani a fegyelmi eljárást, erre azonban csak akkor van jogcím, ha a nyomozás terhelő adatokat sorakoztatott Suciu ellen. Azt a kérdést is felelteti a város, vajjon Suciu felfüggesztése nem helyezhető-e hatályon kívül és állásába reponálható-e. Seburjanu Romulusz vezetőügyész a város átiratát olyképpen intézte el, hogy

az ügy még nyomozási, illetve vizsgálati stádiumban van és még nem dönthet a város részéről felvetett kérdésben mindaddig, amíg az eljárás nem nyert befejezést.

Az ügynek még másik érdekes fordulata is van. Az ügyészség ugyanis többször elrendelte úgy Steiner József aradi építésznek, a belvárosi mozi építőjének, valamint Suciu Adriának a kihallgatását. Ezek a kihallgatások azonban a vezetőügyész okoldalu elfoglaltsága miatt halasztást szenvedtek. Legutóbb az április hetedik tüntetések foglalták le a vezetőügyészt idejéig, hogy a kihallgatást ezuttal sem lehetett eszközölni.

Az ügyészség most úgy döntött, hogy a szakértői vélemény alapján indítványával együtt az ügyet a közvetlen vizsgálat megindítása céljából átteszi a vizsgálóbíróhoz. Archiri vizsgálóbíró már tegnap

többi középítkezésre vonatkozó iratokat az ügyészi indítvánnyal együtt, április huszonötödikén pedig kihallgatja Steiner Józsefet és Suciu Adriánt.

A vizsgálóbíró előtti vallomásoktól és

a vizsgálat további folyamatától függ, vajjon a belvárosi mozi építkezési munkálatai május elsején megkezdődhetnek-e? Archiri vizsgálóbíró a kihallgatások után hamarosan meghozza döntését.

A gyanus halálesetek ügyében a bíróság megkezdte az érdekes főtárgyalást

Bukarest, április 19.

A bukaresti hatóságok még az elmúlt év végén több gyanus halálesetből kifolyólag megállapították, hogy a fővárosban metilalkohollal vegyített italokat árusítanak. Ebben az ügyben több letartóztatás is történt. Nyolc bukaresti és ókirályságbeli palinkakereskedő került a vádlottak padjára, akiknek ügyében a bukaresti törvényszék tegnap kezdte meg a főtárgyalást. A tárgyalóterem utolsó helyig megtelt. Az összes vádlottak letartóztatásában vannak és fegyveres örök kísértek őket a tárgyalóterembe. A vádirat ismertetése után érdekes fordulatot vett a tárgyalás. Az egyik vádlott jogi képviselője jelentkezett ugyanis

szólásra és arra kérte a bíróságot, hogy vonja a perbe a Resica-műveket is, sőt kifejtette, hogy kártérítési igényt jelent be ügyfele nevében a Resica-művek ellen. Az ügyvéd felszólásában hangzott, hogy a Resica hozta forgalomba a mérgező hatású metilalkoholt, annak ellenére, hogy a számlákon feltüntette, hogy az csakis ipari célokra szolgál, mégis kereskedői forgalomba hozta. A felszólalást hosszú vita követte, végül a törvényszék úgy döntött, hogy a helyzet tisztázására, vajjon a Resica tényleg forgalomba hozta-e a metilalkoholt, a tárgyalást április huszonhetedikére halasztotta el és erre a tárgyalásra meghívja a Resicát is.

A jóvátételi javaslat és a francia lapok

Páris, április 18.

A párisi reggeli lapok élesen támadják a jóvátételi konferencia tárgyalásaival kapcsolatosan a német delegációt és megállapítják, hogy a német javaslatot nem lehet elfogadni. Azzal vádolják Schachtot, a német irodalmi bank elnökét, hogy a német javaslatban kizárólag az Amerikában fennálló szövetségi háborús tartozásokat, a Dawes-kölesön kamatterheit és a hátralékos megszállási költségek fedezését vette számításba, azonban a szövetségi hatalmak háborús köteleléseinek megtérítésére semmiféle maradt. A párisi lapok szerint Cwen-

jung, a jóvátételi bizottság elnöke, úgy nyilatkozott, hogy a német javaslatban foglalt számok fölött egyáltalában nem lehet vitatkozni. Ha a szakértői bizottság úgy döntött, hogy a német javaslatot albizottság elé terjeszti, úgy ezt abban a reményben tette, hogy az albizottság tagjai meg fogják győzni a német delegátusokat javaslatuk tarthatatlan és elfogadhatatlan voltáról. Az albizottság reá fog mutatni arra is, hogy amennyiben a németek nem tesznek messzebbmenő engedelményeket, úgy a konferencia kudarcra fog végződni. Néhány párisi lap nem tartja kizártnak, hogy Schacht drnak éppen ez a célja.

Zsufolt a fogház amelynek cellái veszélyesek az egészségre nézve is

Temesvár, április 19.

A temesvári ügyészségi fogház elhelyezése érdekében legutóbb akció indult meg. Az ügyészségi fogház a mai körülmények mellett képtelen újabb foglyok befogadására, a fogház túlzsúfolt és különböző járványok melegágya. Legutóbb orvosi bizottság jelent meg a fogházban, ekkor megállapítást nyert, hogy az ügyészségi fogházban összesen tizenhét cella van, amelyekben normális körülmények között alig száz embert lehetne elhelyezni, míg ma a fogolylétszám százkilencvennyolc, úgy, hogy minden cella túlzsú-

folt. Az orvosi bizottság, amelynek tagjai sorában Craciun György dr. polgármesterhelyettes is szerepelt, megállapította, hogy rossz a fogház levegője, tavaly sok fogoly tüdejét támadta meg a fertőzött levegő. A túlzsúfoltság egyik oka, hogy a megye területén megszüntettek tizenegy járásbírói fogházat és a néhány napos büntetéseket is az ügyészségi fogházban töltik ki az elítéltek. A temesvári ügyvédi kar is magáévá tette ezeket a panaszokat és akciót indít, hogy az ügyészségi fogháznak átmenetileg új helyiséget szerezzenek. A

Női- és férfiruhákat, selymet, szövetet, harisnyát és szőrmét vegyileg fest és tisztít
Marschall és Fia Józsefváros, Fröbl-utca 19.
Telefon 11-66.
Átvételi helyek: Belváros, Jenőherceg-utca és Gyárvaros, Andrassy-ut.
Gallérok és kézelők mosásra és vasalásra elfogadtnak.

megoldásra az a terv kínálkozik, ha a katonai hatóságok átengednék a temesvári hadbírószék modern fogházát, ahol könnyen akár ezer rabot is el lehet helyezni. Értesülésünk szerint az erre vonatkozó memorandum Junian igazságügyminiszter előtt van, aki hamarosan dönt ebben a kérdésben.

Hosszu harc háziur és lakó között

Temesvár, április 19.

A temesvári ítélőtábla Axente tanácsa tegnap több éve húzódó kilakoltatási perrel foglalkozott. Reichenbach József Szentgyörgy-téri ékszerésznek a gyárvarosi Baross-utca 2. szám alatti házában bérelt lakást Szontagh Aladár devizaügynök. Szontagh már a házában lakott, amikor azt 1927 márciusában Reichenbach megvette. A lakás egyik szobáját elrekvirálták, a másik szobát pedig Szontagh egy bírósági tisztviselőnek adta bérebe. Reichenbach a bíróság előtt kérte Szontagh kilakoltatását, mert a háziur tudta és beleegyezése nélkül tartott a lakásban albérlőt, továbbá nem fizette meg az albérlői viszonyból kifolyólag a háztulajdonosnak járó százalékos utalt végül arra is, hogy mint háztulajdonosnak szüksége van Szontagh lakásából egy szobára és erre a törvény is jogot ad neki. A temesvári járásbíró előtt Szontagh hivatkozott arra, hogy Reichenbach csak 1927 március óta tulajdonosa a háznak és így nem követelheti egyes lakrészeknek az átengedését, mert a törvény ebben a kedvezményben nem részesíti. A járásbíró Szontagh Reichenbach keresetét elutasította. A temesvári törvényszék az ítéletet megváltoztatta és elrendelte Szontagh kilakoltatását.

Igy került ez a kilakoltatási per végül a temesvári ítélőtáblához, amely a jövő hétre halasztotta el az ítélet kihirdetését.

CHARITAS

önsegélyzőegylet

közgyűlése vasárnap, április 21-én d. e. 10 órakor lesz a gyárudvarban megtartva, melyre a tagok tisztelettel meghívotnak.

(1779)

Hírek

— A krassói magyarság megszervezése. A Magyar Párt temestorontáli tagozata folytatja a krassói magyarság beszerzését és vasárnap két új altagozat megalakításánál képviselteti magát. Délután két órakor Igazfalván, öt órakor pedig Facseten lesz egy-egy alakuló gyűlés. Mindkét gyűlésen párt temesi központját D a d á n y i György irodaigazgató, K r i v á n Gyula dr., K u b á n Endre és H o l l ó Gyula képviselik.

— Szana angol konzul hazaérkezett. S z a n a Zsigmond angol konzul, a Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság vezérigazgatója, külföldi utjáról visszaérkezett Temesvárra és ismét átvette a vezetése alatt álló koncern ügyeinek intézését.

— A temesvári munkásbiztosító új igazgatósága. A munkaügyi miniszter most nevezte ki két évi időtartamra a temesvári munkásbetegpénztár igazgatóságát. Ennek tagjai a munkaadók részéről K l e i n Jenő, O l a r i u Péter, D r e c h s l e r Vilmos, J a k o b i Kálmán dr., F a r a Konstantin és P e t r u Pál, a munkások részéről G e i s t l i n g e r Ferenc, T o d o r e s c u Vazul, B o z g a n Demeter, S á g h y Ferenc, G r a d a Demeter és P e r i a n o v György.

— Az idegenek tartózkodási engedélye. A kormány az idegen állampolgárok tartózkodási engedélyeinek kiadása tekintetében visszaállította a régi rendszert. A sziguranca vezérfelügyelőségének újból jogában áll a Bánságba érkező idegeneknek az eredetileg kapott tartózkodási engedélyt harminc, illetve hatvan napra meghosszabbítani. Mindazokat az idegeneket, akik három hónapnál hosszabb ideig akarnak Romániában tartózkodni, bevándorlóknak tekintik. Ezeknek a tartózkodási engedély iránti kérvényeiket a munkafelügyelőség útján kell a munkaügyi miniszter elé terjeszteniök, ahol a bevándorlási bizottság dönt ügyükben. A munkafelügyelőség a kérvényezőknél igazolványt állít ki, amelynek alapján kérvényük elintézéséig háborítlanul tartózkodhatnak az országban.

Magosix magyar autó

Nagyromániai vezérképviselőt és gyári lerakat:

SKONDA GYÖRGY

Temesvár-Belváros, Börze-utca 5. sz.

Telefon: 20-42

Mindenemü használt autók is megbízhatóan, olcsón kaphatók

— Magyar asztaltársaság. A magyar asztaltársaság, amely a múlt szombaton alakult meg A m b r ó z y Andor báró elnöke alatt, ennek a hétnek szombatján este nyolc órakor a Józsefváros, Scholier-féle vendéglőben tartja összejövetelét.

— Vidrighin államvasuti vezérigazgató ünneplése. A temesvári mérnökegyesület elhatározta, hogy elnökének, V i d r i g h i n Sztán államvasuti vezérigazgatónak tiszteletére annak legközelebbi temesvári tartózkodása idején bankettet rendez. A mérnökegyesület erre az alkalomra lelkes ünneplést készít elő.

* Jégszekrények, fagylaltgépek, vas- és rézbutorok, mosdóasztalok külön és garnitúrákban mélyen leszállított áron kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár-Belváros, Zápolyantea.

— A Danubia vezetőit ismét letartóztatták. A temesvári törvényszék egy hét előtt szabadlábra helyezte Popovici Györgyöt, a Danubia biztosítóintézet vezérigazgatóját és P o p e s c u Romulusz cégjegyzőt. A szabadlábra helyezést az ügyészség a táblai vádtanácshoz feleltette meg. A vádtanács tegnap foglalkozott az ügyészi felelősséggel és a vizsgálat érdekében elrendelte mindkettőjük újabb letartóztatását. Ez már a második eset, amikor a törvényszék szabadlábra helyező határozatát a táblai vádtanács Popescu és Popovici ügyéből kifolyólag megváltoztatta. Mindketten még tegnap délután önként jelentkeztek a temesvári ügyészségi fogházban, ahol letartóztatták őket.

— Fogházból az elmekegérházba. Néhány nap előtt a temesvári vizsgálóbíró letartóztatta F o g a s László temesvári lakost, aki templomépítésekre gyűjtött és az összeget, közel százezer leit elsikkasztotta. Fogas a börtönben zavart magaviseletet tanusított. Orvosi megfigyelés alá vették és megállapították róla, hogy közveszélyes elmebeteg. Az orvosi döntés alapján ma a lugosi elmeegógyintézetbe szállítják.

Bánát részére erdélyi nagy ablakredőnygyár képviselője átadó

Ajánlatok „Rentabilis” jelíggel a lap kiadójába. (1792)

— Elhunyt vezérigazgató. Budapesti tudósítónk telefonálja: E r d é l y i Mór, az Általános Fogyasztási Szövetkezet vezérigazgatója tegnap délelőtt hirtelen meghalt.

— Kulturelőadások. A Magyar Párt temestorontáli központja vasárnap, április 21-én Temesváron négy különböző helyén rendez kulturelőadást. Délután négy órakor a Blaskovics-telepen lesz nagyszabású előadás, amelyet M i h a l o v i c z István dr. elnök nyit meg. F i s c h e r Ferenc dr. népszerű orvosi előadást tart, G a r a i Adolf tanár pedig K ö r ö s i Csoma Sándorról beszél. A Blaskovics-telepi műkedvelők szavazatokat és énekszámokat adnak elő. Ugyancsak délután négy órakor a józsefvárosi Fábrián-féle vendéglőben lesz kulturális előadás, amelyet K o v á c s Béla dr. elnök nyit meg. T e l e k i Endre tanár Arany János költszetéről beszél, i f j. K á l m á n Béla dr. pedig az új lakbérleti törvényt magyarázza. A Gyárvarosban délután négy órakor a Rékási-uti Sike-vendéglőben, délután ötkor pedig a Szénatéri Keszék vendéglőben lesz előadás. Mindkét helyen P á l l György dr. Temesvár régi történetéről, Kertész Miklós tanár pedig az amerikai életről beszél, azonfelül lesznek szavazatok is. Ezenkívül vasárnap a vidéken Gizellafalván és Gabsán is lesznek kulturális előadások.

— Halálozás. Óbecséről jelentik: L o v á s z István nyugalmazott közvédelmi jegyző felesége, született keresztiesi D e á k Etelka rövid szenvedés után hatvanhat éves korában meghalt. A megboldogultban M a t o l a y Zoltán nyugalmazott árvászéki elnök felesége édesanyját gyászolja. Az elhunytat ezenkívül nagyszámú rokonság gyászolja, többek között B e é Ferenc nyugalmazott temesvári főkapitány is.

— Amire Temesvár nem lehet büszke. Temesvár városa ismeretes arról, hogy utcáinak kövezete igen rossz. Eltekintve attól, hogy egyes belső utvonalak kövezete rendben van, a külső részeken vagy egyáltalán nincsen sok helyen utcai kövezet, vagy pedig olyan állapotban van, hogy sáros időben kocsival és gyalog egyformán veszedelem ott a közlekedés. Ennek a magyarázata az, hogy minduntalan megjelennek egyes városrészek küldöttségei a városházán és kéri az utjavítást. Tegnap két ilyen küldöttség is járt D o m a s n e a n u György főpolgármesternél. Az egyik a Mehalából jött és kérte az egyik főútnak a kövezését, a másik a Sági-ut tájékaról érkezett és kérte, hogy az Eneas-utcában csináltasson a város kockaköböl átjáró sávot, hogy az egyik oldalról a másikra lehessen menni. A főpolgármester megígérte, hogy mindkét helyre elküldi a mérnökség szakértőjét és annak jelentése alapján az állandó választmány a kéréseket lehetőleg teljesíteni fogja.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Conductorul prin Timisoara.)

A budapesti tőzsde jegyzései. (Április 18) Leszámitolóbank 92.9, Kereskedelmi Bank III.1, Angol-Magyar Bank 92.5, Magyar Hitel 78, Pesti Hazai 201, Drasche 25.6, Csáky-Prackfalvi —, Urikányi 130, Rima 94.8, Salgó 54.1, Általános Készén 742, Beocsini 245, Nasici 172.5, Szikra 210, Ganz—Danubia 116.5, Magyar Cukor 136, Déli Cukor 102.5, Egis 58, Nova 48.4, Temesvári Szesz 24.3, Temesvári Sör —.

— Elvált a bizonyítványhamisító felesége. Budapesti tudósítónk telefonálja: A bizonyítványhamisító R ö s e r Edvin felesége beadta férje ellen a válókeresetet. Hűtlen elhagyás címén kérte a válás kimondását, mivel férje fogházba jutott. A törvényszék tegnap kimondotta a válást, amelyről a fogház cellájában R ö s e r Edvint értesítették.

Mielőtt tavaszi szükségletét férfi-, fiu- és gyermeköltönyök és felöltőkben beszerezné, keresse fel saját érdekében Hoffmann Mór ruha-áruházát Belváros, Hunyadi-u. 8. sz. a. Óriási választék. Legolcsóbb árak. Külön mértékosztály.

— Nem is volt olyan bolond. Budapesti tudósítónk telefonálja: A Pesti Hazai Takarékpénztár Muzeumban lévő fiókjában nagyarányu visszaélésnek jöttek nyomára. A legutóbbi rovincsolás alkalmával ugyanis kiderült, hogy B a l á z s Ferenc, a fióktintézet vezetője, mintegy háromszázezer pengőt elsikkasztott. Amikor a nagyarányu visszaélés kiderült, Balázs Ferenc kijelentette, hogy szegedi rokonaitól és ismerőseitől sürgősen meg fogja szerezni a pénzt a hiány fedezésére. Balázs azonban nem utazott Szegedre, hanem orvosi bizonyítvány segítségével a Lipótmezei tébolydába vétette fel magát. Ott azzal jelentkezett, hogy súlyosan idegbeteg és megrögzött alkoholist, mire gyanútlanul felvették. A rendőrség azonban kinyomozta tartózkodási helyét és a tébolydából a rendőrségre szállította.

* A Déli Hírnap Budapestben állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII., Baross-tér 10.

— A Déli Hírnap panaszkönyv. Kaptuk a következő levelet: Igen tisztelt szerkesztő ur! Telefonelőfizet vagyok és mint ilyennek panaszos vagyok. Nem is említeném ezt, ha más telefonelőfizetőktől is nem hallottam volna hasonló panaszokról. Van a központban egy rendező, akitől a jó émentsen meg minden előfizetőt. Ennek a rendezőnek a telefonelőfizetők kártyáira vehetnének egy illemtant. Talán akkor nem gorombáskodna többé velük. Ha pedig valaki kér vagy kérdet tőle és nem tud románul, akkor vagy nem kap választ, vagy alaposan megvárakoztatja. Méltóztassék szerkesztő urnak erre a telefonrendező felhívni a postavezetőség figyelmét, talán az majd figyelmezteti, hogy a telefonelőfizető nem azért van, hogy a rendező indokolt panaszokra adjon alkalmat.

— Kulturdélután a Józsefvárosban. A józsefvárosi katolikus hitközség vasárnap, április 21-én délután öt órakor tartja ebben a szezonban utolsó kulturdélutánját. Bevezetést az egyházi zenekar G r o s s m a n n József karnagy vezetésével előadja Strauss János Böregér című operettjének nyitányát, utána P o e l s c h e József technikai kérdésekről tart felolvasást, végül a műkedvelők T i e t z e Vilmos rendezésében előadják Guthi Somának A sasok című vigjátékát. Az egyes szerepekben Fodor Mátyás, Cziáky Baby, Tillschneider József, Demus Lajos, Bauer György, Magyarka Mátyás, Ragányi Vica, Mátics Antal, Auer Péter, Maurer József, Kovács István, Jäger Ilonka, Magyarka Feri és Magyarka Rózi lépnek föl. Belépődíj nincsen.

* Klinikai Laboratorium Belv. Bánati ház II. 3. Vezetője Dr. Bürger Géza, komplett belklinikai diagnosztika, Röntgen és orvosi laboratóriumában, intézeti (szanatórium, kórház) tartózkodás nélkül. Vizelet és anyagcsere vizsgálatok. V é r v i z s g á l a t: Wassermann reakciók napoként. K a h n-féle amerikai vérvizsgálat egy órán belül.

No. 469/2270/1929.
portarel

Publicatie de licitatie

Subsemnatul portarel aduc la eunostiinta publica, ca in urma decisului Nr. G. 3284/1928 al judecatoriei rurale din Timisoara in favorul lui Alexandru Hladek din Timisoara repr. prin Dr. Ioan Gyulay avocat din Timisoara pentru suma de 1265 Lei capital, 120% la suta interese dela 12 Noemvrie 1926 si pentru spese deja staverite si cele mai obveninde, se fixeaza termen spre efectuarea licitatiei pe ziua de 11 Maiu 1929 ora 3 p. m. in Comuna Fratelia Colonia Besenei Str. IX. No. 17/b pe cand si unde se vor vinde prin licitatie obiectele secestrate si anume: mobile de camera, pretuite in 3100 Lei.

Timisoara, la 12 Aprilie 1929.

D. Rakovitz
portarel

Leggett színház. Amszterdamból je-
lentik: Hajnali három orakor kigyul-
tatta város legnagyobb revüszínháza,
amely teljesen leégett. Ez volt az
első időben a legnagyobb tüzeset
landiában. A tüzet valószínűleg
bűnös okozta, emberéletben nem
és kár.

Az agg szerzetes tragikus halála.
Bécsről jelentik: Megirtuk, hogy a
bécsi zárdában ismeretlen tettesek
meggyilkolták K o s z i o s Teodozie
szenthat esztendő szerzetest, akit az
Lafára fölakasztottak. A zárda la-
előzőleg a Bánság falvait koldul-
táig és a zárdában csak az agg
szentes és P o p o v Szaveta hatvan
éves szakácsnő maradt. A rablók
először hatoltak be, a szakácsnőt ösz-
kötötték, véresre verték, aztán be-
gyilkolták a szerzeteshez, felkeltették ál-
lamból és közölték vele, hogy megölik.
A szerzetes végrehajtása után eltávoztak
a rablók, hogy bármit is elvittek volna.
A szakácsnő vallomása szerint a gyil-
kosságok lehettek, akik tettüket
előzőleg bosszúból követték el. A
szentesek könnyen hatolhattak be a
zárdába, mert annak kapuja állandóan
nyitva állott éjszaka is az agg
szentes előtt.

Fizessen

Felborult autóbusz. A Lippa és
Temesvár között közlekedő autóbusz
az Alios és Hidegkut között fel-
borult és egy köhídről leesett. Az au-
tóbuszban a sofőrön kívül két férfi és
három nő ült, aki csecsemőjét tartotta a
kezeiben. Valamennyien többé-kevésbé
sebesültek, a legnagyobb sérülést
Magyar, Ragány, aki a csecsemőjét
kezeiben tartotta, szenvedte. A leg-
nagyobb sérülést szenvedte, aki a
kezeiben tartotta a csecsemőjét.
A sofőr és súlyos belső vérzése van. Nem-
rég arra jött autóján E i s e l e
aradi hentesmester, aki a sebe-
ket Hidegkutra szállította. Az au-
tóbusz teljesen összetört. A szerzetes
ügyében megindult a vizsgálat.

KALAPUJDONSÁGOK
Legelőnyösebben
DÁNIEL N.C. kalapgyárában
Detaileladás a gyárpületben:
Közsef-tér 12. Kültl-térről szemben.

Az Autóklub új vendéglőse. Az
Autóklub, volt Regatta vendéglőjének
vezetését L ó w i n g e r Károly ven-
dégfogadó vette át, aki azt modernül át-
építette és mindent elkövet, hogy
vendégeit kielégítse. Az Autóklub ven-
dégfogadója a nagyközönségnek rendelke-
zőképpen áll és az új tulajdonos állandó-
lag legfrissebb és legizletesebb étel-
ek és hűsítő italokat tartja raktáron.
A próba mindenkit meggyőz arról,
hogy jó és kifogástalanul szolgál ki-
vételre Károly, akit Szabadfaluról
idehozta ismernék.

Kinevezés. H a n e s Trajánt
Bacau munkügyi felügyelőséghez
nevezte főtisztviselőt, a munkügyi
miniszter előterjesztésére a régens-
szakács helyettes munkügyi felügye-
lőnek nevezte ki és szolgálatát Temes-
várra osztotta be. Hanes már
foglalta új állását Temesvárott.

A Nyugat április 16-iki számának
kimagasló cikke Prof. Sten Konow-
nak, a kiváló norvég kritikusnak a
Nyugat számára írt emlékezéseiről kor-
társáról és barátjáról, a nemrég el-
halt Hans E. Kinckről, akit az új nor-
vég nemzedék hazája legnagyobb író-
jának vall. A szám főbb közleményei:
T e r s z á n s z k y J. Jenő regényfoly-
tatása, N a g y Endre „Hajnali beszél-
getései Jókairól“, I g n o t u s hozzá-
szólása az Irástudók árulása címen
Babits által felvetett vitához, M ó-
r i c z Virág maláji meséje, Bárdos
Artur cikke színházi rendezőkről,
S z i r á k y Judit novellája, E r d é-
l y i József és T a m á s Sári versei
M o h á c s i Jenő cikke az új német há-
borus regényekről, S c h ö p f l i n
Aladár színházi kritikái, stb. A szám
ára 60 lei, negyedévi előfizetés 300 lei.
Főbizománys: Pallas, Cluj, Strada I.
Ratiu A.

Manikürkessel felvágta a hasát.
Kassáról jelentik: F a r b a k y End-
re pénzügyigazgatósági főtisztviselő
két hét előtt spanyoljárásban meg-
halt. A feleségére férjének elvesztése
olyan nyomasztólag hatott, hogy bus-
komorságba esett, tegnap pedig ön-
gyilkosságot követett el. Egy manikür-
kessel fölmetsette a hasát úgy, hogy
a belei kifordultak. Állapota remény-
telen.

elő a

Alkoholmentes klubok. A Good-
Templar-rend temesvári tagjai seré-
nyen folytatják az alkohol elleni küz-
delmüket. Küldöttségileg tisztelegtek
C i g a r e a n u Liviusz dr. vármegyei
prefektusnál, D o m a s n e a n u György
főpolgármesternél, C r e n i a n Aurél
rendőrprefektusnál és B a i n Lázár
gyermekrendőrségi főnöknél és műkö-
désük támogatását kérték. Mindenütt
nagy előzékenységgel fogadták őket
és kijelentették, hogy az alkoholelenni
küzdelemben a legmesszebbmenőbb
támogatást nyújtják. A Good-Tem-
plar-rend legközelebbi programjába
vette föl az ifjuság részére alkohol-
mentes klubok felállítását és egy men-
helynek a létesítését, amelyben alko-
holisták gyógyulást találjanak. Az
antialkoholizmus szolgálatába állít-
ják a színjátékot is és május elején a
városi színházban előadják Z o l a E m i-
lnek A pálinka című darabját.

Tolvaj lakatos. A rendőrség lopás
miatt elfogta K o v á c s János har-
minec esztendő aradi illetőségű laka-
tost. Kovács pontos bűnlajstromának
kiderítését V e l l e i rendőrkormányzó
végzi.

Sikkasztó ügynök. R e i c h e n-
b a c h Sándor Szentgyörgy-téri ék-
szerész feljelentést tett F r a n k Je-
nő ügynök ellen, aki egy tizenötezer lei
értékű gyűrűjét elsikkasztotta. Frank
Jenő Reichenbachtól egy gyűrűt esalt
ki azzal, hogy azt eladja és a pénzt
nyomban elhozza. Azóta azonban na-
pok teltek el és Frank nem mutatko-
zott, sőt állítólag megszökött Temes-
várról. A rendőrség elrendelte Frank
Jenő ügynök körözését.

**A temesvári nyugdíjbizott-
ság munkája.** J o n e s c u Mihály
nyugdíjügyi vezérigazgató tegnap
Temesvárra érkezett és látogatást
vevett a pénzügyigazgatóság nyugdíj-
ügyi osztályánál. Jonescu vezérigaz-
gató egyúttal láttamozni fogja a
temesvári nyugdíjbizottság munká-
ját is.

Két csőd. Aradról jelentik:
Az aradi törvényszék tegnap az
aradi Teksztilepar részvénytársaság
kérelmére elrendelte a csődöt S z ö-
k e Jenőné simonfalvai kereskedő
ellen. Schwarz Simon és Biener Jő-
zsef aradi teksztilekercsekedők L o o s
János pankotai kereskedő ellen kér-
tek csődöt, amelyet a törvényszék
szintén elrendelt.

Lelőtte nagybátyját. Még
1927. évi augusztusában ismeretlen
tettes közvetlen közelből agyonlőtte
S a n d u D a j u Mihály duggazdag
valkányi gazdálkodót. A csendőri
nyomozás kiderítette, hogy a tettes
hasonnevi unokaöccse volt, akivel a
meggyilkoltnak gyakorta volt va-
gyonjogi kérdések miatt vizálya.
Sandu tagadása ellenére a temes-
vári törvényszék, utóbb a tábla tizen-
öt évi kényszermunkára ítélte. Ezt
az ítéletet a semmitőszék is megerő-
sítette. Hermann János dr. tanács-
elnök tegnap hirdette ki Sandu
előt a jogerős ítéletet. Sandu már
a jövő héten büntetésének kitöltése
végéig Nagyenyedre szállítják az
ottani állami fegyintézetbe.

Déli

A belga vasuti katasztrófa.
Brüsszelből jelentik: Megirtuk, hogy
a Párisból érkező gyorsvonat Hall
város pályaudvarán rettenetes erővel
beleszaladt egy tehervonatba. A ré-
mes katasztrófának tizenkét halott,
husz súlyos és negyvennél több könny-
nyebb sebesültje van. Erzsébet ki-
rályné tegnap délután Brüsszelből
Hallba ment és a kórházban felke-
reste a vasuti katasztrófa sebesült-
jeit. A gyorsvonat mozdonyvezetőjét
letartóztatták, mert nem vette figye-
lembe a tilos jelzést.

**Vér Imrét öt évi fegyházra
ítélték.** Budapestről jelentik: A bi-
róság befejezte a lázadás és kor-
mányzósértés vádjával illetett V é r
Imre perének tárgyalását. Rövid ta-
nácskozás után a törvényszék meg-
hozta ítéletét, amellyel Vér Imrét öt
évi fegyházra és politikai jogainak
tiz évre való felfüggesztésére ítélte.
Az ítélet ellen Vér Imre felebbezett.

**Átvehetők a Déli Hírlap
gyermekszépségversenyének di-
jai.** Beszámoltunk a Déli Hírlap
gyermekszépségversenyének eredmé-
nyéről és a R ó t h László fényképész
által elkészített fényképeket — ame-
lyek a három díjat alkotják — a
Lloyd-sori Columbia-grammofonüz-
letben állítottuk ki. A képek, ame-
lyek nagy tetszést arattak, jelenleg
a szerkesztőségben vannak és a díj-
nyertes gyermekek szülői által át-
vehetők.

**Az egyesülési ünnep prog-
ramja.** Bukarestből jelentik: A kor-
mány tagjai tegnap minisztertanácsot
tartottak, amelyen megvitatták az
egyesülési ünnep programját, majd
elhatározták, hogy Bukarestben és
az egész országban május 10-én,
Gyulafehérvárott pedig május 15-én
ünneplik meg az egyesülés évfor-
dulóját. A kormány az ünnepeket
a legszerűsebb anyagi keretek kö-
zött kívánja megvalósítani, ehelyett
azonban a bukaresti, kolozsvári és
csernovici egyetemeknek, továbbá a
i e m e s v á r i és kisenevi főisko-
láknak száz millió leit adományoz.

**Pernyertes a református
egyház.** Bukarestből jelentik: A
bukaresti református egyháznak a
háboru előtt három nagy iskolaépü-
lete volt, amelyet azonban a háboru
alatt lefoglaltak. A háboru után a
református egyház mindent elköve-
tett, hogy iskoláit visszakapja és
mert azokhoz nem juthatott szép
szerével, pert indított az állam ellen.
A pert az egyház úgy a törvényszék-
ken, mint pedig a táblán megnyerte
és most a semmitőszék is kötelezte
az államot, hogy a három iskola-
épületet a bukaresti református egy-
háznak visszaadja. A visszatélt épü-
letek értéke ötven millió lei.

**Öngyilkos lett hűtlen sze-
relmese lakásán.** Óbecséről jelen-
tik: K o v á c s Dezső óbecsei fia-
talember hosszabb időn keresztül
szerelmi viszonyt folytatott R i g ó
Erzsébet tizennyolc éves leánnyal.
Néhány hónap előtt szakított szerel-
mesével és annak minden közeledé-

Hírlapra

sét visszautasította. Tegnapelőtt a
leány Kovács távollétében elment
annak lakására, belefeküdt az ágyba
és harminc piramidontablettát vett
be. Mikor Kovács hazatért a leányt
eszméletlen állapotban találta. A
szerencsétlen leányt kórházba vitték,
ahol nemsokára meghalt. Levelet
találtak nála, amelyben megírja, hogy
hűtlen szerelmesét azzal teszi csúffá,
hogy a lakásán hal meg.

Elkésett rendelet. Aradról
jelentik: Megirtuk, hogy a Virradat
című aradi kommunista lap meg-
szűnt. A beszüntetés után érkezett
meg Aradra a belügyminiszter ren-
delete, amellyel a Virradatot kom-
munista propaganda, sorozatos izga-
tás és lázítás miatt betiltja. Így
aztán a Virradatnak lehetetlenné
vált, hogy — miként beszüntetését
bejelentő röpcéduláin jelezte — va-
laha új életre támadjon.

Életunt ujságíró. Budapesti
tudósítónk telefonálja: Tegnap haj-
nalban a Hollandia szállodában U n-
g e r László vidéki hírlapíró öngyil-
kosságot kísérelt meg. Az életunt
drótszerű tüvel mellbeszurta magát,
de szívét nem találta és így életben
marad. Az öngyilkos ujságíró tetté-
nek oka felől megtagadott minden
felvilágosítást.

2 vagon narancs és vérnarancs

ugyszintén
köiönböző déligyümölcs érkezik
e héten prima minőségben és az ismert
olcsó árakon kerül eladásra.
Megérkezett!
Prima olasz parmezansajt.

LORENZO CIANI
déligyümölcs importőr
Józsefváros, Gorové-u. 5. sz. a.,
a dohánygyár főbejáratával szemben.

Művészet

Wolfsohn
temesvári hangver-
senye

Nagy és diszes közönség jelenlétében tartotta hangversenyét Wolfsohn Gyula zongoraművész Freund Leó termében. Ugy játéka, mint műsora kiemelkedő eseménye volt a temesvári hangverseny évadnak. A klasszikusok ritkábban hallható művei kerültek előadásra és újabb szerzők műveiben sem volt hiány. Először hallhattuk Szymanovszkit, Scriabin és a hipermodern Casellát, Wolfsohn nem átlagművész. Erőteljes egyéniség és mélyes intelligenca, interpretációjának megvan a különleges zamata, bármilyen viszonylatban felette kiválót nyújt. Beethoven G-dur rondoja és a 32. variáció monumentális volt, ugyanezek így hatott a Chopin nocturne és scherzo, valamint a grandiózusan előadott B-moll szonata s a két tündöklő Liszt-mű. Lenyűgözött benünket és birta minden bámulatunkat, csak egyet nem tudott, feltétlenül végérvényesen magával ragadni. Hiányzott belőle Beethovennél Dohnányi olimpuszi nyugalma, Chopinnél Friedmann szívekig futó cantilénája, Liszt-nél Sauer virtuózi káprázata. Nemesfényű álló esillag, de nem mindent bevilágító üstökös a művészet égboltján. Mindent adhatni csak egészen keveseknek jut osztályrészül. De ha nem is adhatott mindent, még is nagyon sokat adott izig vérig elmélyedő nemesen emelkedett művészetet, amelyet méltán kísért nyomon a közönség tapsvihara és folyton felújuló tetszése.

Flaneur.

A Zenebarátok április huszonkettő-diki szimfonikus hangversenye az ideji zenei eseményekben sajnos gazdagnak éppen nem mondható évad legjelentősebb teljesítményének ígérkezik. Sabbin Dragoi pályadíjat nyert „Divertimento“-jának bemutató előadásával fog a temesvári zeneértő közönség egy izig vérig modern zenei mesterművel megismerkedni. Az öt tételes műnek minden egyes tétele egy-egy zenei csemege. Nem kételkedünk abban, hogy Dragoi mesternek ezen műve diadalmasan be fogja járni az egész világot. Az est másik szenzációja a fiatal magyar hegedűművésznek, Szentgyörgyi Lászlónak szereplése lesz. Paganini boszorkányos nehézségű koncertjét fogja előadni zene-kari kísérettel és egy sorozat kisebb számot zongorakísérettel. Szentgyörgyi most tért vissza Németországi turnéjáról, ahol a zenei kritika a legnagyobb elismeréssel emlékezett meg róla. A nagyszabású estét méltóan fogja befejezni Mozart örökszép G-moll szimfóniája. A hangversenyt Neubauer Gida vezényli. Jegyek Uhrmannál.

A Temesvári Magyar Dalárda, mint jelentettük, vasárnap, április 21-én tartja meg aradi hangversenyét a minorita rendház kulturházában. A hangverseny délután öt órakor kezdődik és azon a dalárda számain kívül Süveges Aranka operanékesnő és Klank Jenő adnak elő magánszámokat Freund Leó zongorakísérete mellett. A dalárda vezetősége a hangversenyre meghívja a temesvári pártoló tagokat is, akiknek ebéd után kényelmes vasuti összeköttetésük van Araddal, ahonnan este visszatérhetnek.

Sport

Fel akarják függeszteni
a futballbírói testület autonomiáját

Az országos sportszövetség május közepén tartja idei évi rendes közgyűlését, amely az előjelekből ítélve izgalmasnak ígérkezik. Egyrészt azért, mert a központi vezetőség működésével a sportegyesületek elégedetlenek, másrészt azonban nagy vitát provokál a futballbírók ügye. A futballbírói testület jelenleg autonóm, teljesen önálló hatáskörrel rendelkező testület és csak mint egyenrangú ellenfél tárgyal a többi sportforumokkal. A harc a futballbírók és az országos sportszövetség között nem újkeletű. Néhány év előtt egyszer már függesztették ezt az autonomiát, utóbb azonban a futballbírók azt visszaszerezték. Luchide, a központi futballszakosztály tit-

kára, most ismét javaslatot kíván tenni az országos sportszövetség közgyűlésén a futballbírók szövetsége autonomiájának függesztése iránt és a futballbírói testületet a futballszakosztály alá kívánja rendelni. Luchide egyben el akarja törölni a futballbírók kiszállási díját és a mérkőzés utáni járandóságait. Ez a terv nagy visszatetszést vált ki. Az autonomia függesztésének terve már Temesvárra is eljutott és a temesvári, valamint az ország összes futballbírói tiltakozni fognak önállóságuk megnyirbálása ellen. Amennyiben a közgyűlés hozzájárul Luchide javaslatához, úgy a bírók sztrájkba lépnek és a bajnoki szezon képzett bírók hiányában nem lehet befejezni.

Színház

Szendrey színtársulata Temesvárott. Szendrey Mihály színtársulata, miként megirtuk, szombaton Temesvárra érkezik és a városi színházban megkezdi játékeit. A társulat egyelőre szerdáiig fog játszani, bizonyos azonban, hogy Hansi Niese bécsi társulatának két napos vendégjátéka után, hosszabb időre folytatja előadásait. A társulat, amelyet jó hír előz meg, csupa új darabbal jön és váltakozva mutatja a színpadi irodalom legújabb termékeit, operetteket és prózai darabokat vegyesen.

Bécsi művésznő temesvári vendégjátéka. Hansi Niese, az ünnepezt bécsi színésznő valóságos diadalmenetben vonult végig Románia nagyobb városain. A maga nemében utólrhetetlen művésznő a bécsi Renaissance színház tagjaival együtt április 26. és 27-én Temesvárott is fellép. Ekkor olyan darabok kerülnek színre, melyek Bécsben száznál több előadást értek el. Jegyek elővételben a színházi pénztárnál.

Mükedvelők előadása. Igazfalvár jelentik: Az igazfalvai iparos ifjak mükedvelői gárdája vasárnap nagy-sikerű mükedvelői előadást rendezett. Előadásra került öt egyfelvonásos vigjáték, ezenkívül pedig több sikeres magánszám. A műsor keretében felléptek és nagy sikert arattak Győri Bö-

zsi, Marti József, Király Juliska, Király József, ifj. Nagy Istvánné, Király Manci, Csató Jolán, Nagy Irén, Nagy Etus, Gulyás Juliska, Nagy Károly, Szőke Zsigmond, Fekete Béláné, Fekete Gerzon, Mónus Sándor, Nagy István, Diriczi István, Nagy Sándorné, Mónus Sándorné, Székely L., Király J., Kozma A. és Fekete Pista. A műsor betanításával Nemes Elemér református lelkész és felesége szereztek nagy érdemeket. A sikeres előadást vasárnap, április 21-én este megismétlik.

Temesvári mükedvelők sikere a fővárosban. Bukarestből jelentik: A Bukaresti Magyar Társaskör mükedvelői gárdája, amely Földes János bnzditására alakult, most mutatkozott be a főváros magyar közönségének. Zalay Tibor kifogástalan rendezésében színre került Szenes Bélának Nem nősülök című kitünő háromfelvonásos vigjátéka. A darab két főszerepének alakításában két temesvári származású mükedvelő — Máty Kató és Széger Adolf — brillirozott, akik megérdemelt tapsot kaptak. Kifogástalan volt különben az egész gárda, de megérdemlik a külön említést elsősorban Csengő Ica, Csengő Pali és László Juliska. A Bukaresti Magyar Társaskör programjába vette, hogy havonta két-három mükedvelői előadást rendez.

Herczeg Ferenc perli a kolozsv. román színházat. Kolozsvárról jelentik: Herczeg Ferenc a világhíres magyar író állítólag pert indít a kolozsvári román nemzeti színház ellen mert engedély nélkül és nevének hallgatásával előadta a Gyurkovics nyok című darabját. A kitünő darab kilenc előadást ért meg zsufolt házá előtt a román színházban.

Rádió

Műsor:

Péntek (április 19.) Budapest, 9 óra: Délelőtti hangverseny Pálffy L. énekesnő, Révész László hegedűművész és Faragó György zongoraművész közreműködésével. 12 óra: Cigányzene. 4 óra: Meseóra. 5 óra: Szalontrió hangversenye énekesek közreműködésével. 7 óra 25: D'Albert operák alján című operájának előadása. 11 óra: Cigányzene. Bécs. 11 óra: Kamarazene. 4 óra: Szórakoztató zene. 8 óra: Mandolinhangverseny. 9 óra: Német zenészek a renaissance korából. Breslau. 4 óra 30: Könnyű zene. 8 óra 15: Szimfonikus zenekari hangverseny. Berlin. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra: Dales. 8 óra 30: Előadás Mussoliniól és Bethlenről. Brunn. 12 óra: Zenekari hangverseny. 7 óra: Esti hangverseny. 10 óra 20: Kávéházi hangverseny. 7 óra 20: Előadás a teozofia nyegéről. 8 óra: Szimfonikus zenekari hangverseny. Hamburg. 4 óra 15: Citarhangverseny. 6 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra: Férfidalárda hangversenye. 10 óra 15: Esti hangverseny. Langenberg. 3 óra: Gyermekeóra. 4 óra 45: Szórakoztató zene. 8 óra: Esti hangverseny, utána dalest lantkísérettel. Leipzig. 4 óra 30: Kamarazene. 6 óra: Szimfonikus zenekari hangverseny. 10 óra 20: Táncczene. München. 1 óra: Citerahangverseny. 8 óra: Supé Boccaccio című operettjének előadása. Stuttgart. 4 óra 15: Szórakoztató zene. 6 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra: Zenekari hangverseny. Zürich. 4 óra: Táncczene. 8 óra: Földes Leó Sztambul rózsája című operettjének előadása.

Szombat (április 20.) Budapest. 10 óra 15: Temesvári—Kerpely—Polgár trió hangversenye. 12 óra: Katonazene. 4 óra: Szondy György dr. ifjusági elbeszélései. 5 óra 10: A Kisfaludi Társaság irodalmi délutánja, melyek keretében Berzeviczy Albert tart felolvasást és Vargha Gyula költeményeket olvas fel. 6 óra: Ballet-délután. 7 óra 30: Az opera Rigoletto előadásának közvetítése. 10 óra 30: Cigányzene. Bécs. 11 óra: Délelőtti zene. 4 óra: Szórakoztató zene. 5 óra 35: Kamarazene. Breslau. 4 óra 15: Szórakoztató zene. 8 óra 15: Vidám est. 10 óra 30: Táncczene. Brunn. 4 óra 45: Zongorahangverseny. 6 óra: Zenekari hangverseny. 7 óra 15: Mozart Don Juan című operájának előadása. Frankfurt. 4 óra 35: Szórakoztató hangverseny. 9 óra: Saxofonzene. Hamburg. 6 óra: Délutáni hangverseny. 9 óra: Zenekari hangverseny. 11 óra 30: Táncczene. Langenberg. 3 óra 40: Gyermekeóra. 5 óra 45: Szórakoztató hangverseny. 8 óra: Táncczene. Leipzig. 4 óra 30: Szórakoztató zene. München. 4 óra: Könnyű zene. 6 óra: Schrammelzene. 7 óra 30: Karének. 8 óra 20: Zenekari hangverseny. Prága. 6 óra: Német népdalok. 9 óra: Orosz zene. Stuttgart. 8 óra 30: Táncczene. 10 óra 30: Táncczene.

Több mint 50%-al olcsóbban

680.— lei helyett 320.— leiért

kaphatja rövid ideig H. G. WELLS „A művészetek fejlődése“ című kötetét, ragyogó kiállításban, félbörkötésben.

107 illusztrációval

Az irodalom, zene és a képzőművészetek történetének áttekintése a legrégebb időkől napjainkig

107 illusztrációval

Kapható: **NOVITAS**, könyv- és lapterjesztő vállalatnál,
CLUJ, CALEA VICTORIEI 35

1753

róhirdetések

írdetési díj minden egyes eset-
lőre fizetendő.

Jósnő!

mondja multját, jelenét, jövőjét.
a család. Minden beteljesül. La-
Temesvár-Józsefváros, Str. Iancu
Carescu (Bem-utca) 23. I. emelet
7. baloldali lépcső. Diszkrét be-
lát.

Alkalmazás

ancsok magas jutalékkal azonnal
vételnek. Déli Hírnap kiadója.

őzni tudó minden es éves bizo-
tványokkal azonnal felvétel. Cim
elbank-palota. Házfelügyelő.

őző minden es uri családhoz vi-
sre kerestetik a kiadóban.
(1787)

ervarrónó, gyakorlott, megbiz-
nó, jó állásba kerestetik. „Lingerie“
om-tér 8. Raiffeisen-ház. (2294)

Allást keres

adasszony, anyahelyettesnek,
ősebb ur, vagy hölgy gondozására
alkozik középkorú özvegy urinó,
már ilyen minőségben működött.
m a kiadóban. (1760)

Adás-vétel

ik Biedermeier-vitrin - Varró-
sztal költözködés miatt olcsón
kapható Láng Valynál-, Hitelbank-
palota. (1617)

kosztüm és ruha, férfi- és gyer-
ek tavaszi kabát eladó. Megtekint-
etd. d. u. 2-4-ig. Hitelbank, I.
melet 3.

mes gyümölcsfák, kizárólag finom
ajok, szavalóssággal, darabja Lei
0-— Niemetz csődkjárásában,
ég csak rövid ideig. Kapubejárát:
l., Korona-u. 25 (3-as villamos vég-
llomása. (1665)

ltözködési takarítás, kiselej-
ezett hibás áru e héten minden
ron kapható, Láng Valy, Hitel-
bankpalota. (1731)

zhelyek az Erzsébetvárosban a
Niemetz-kertből, a 3-as villamos
egállomásánál. Felvilágosítással szol-
rál Alföldi Géza dr. (Belváros, Lé-
lau-tér 1, Eisenstädter-ház). (1772)

szerület forgalmas helyen kira-
tattal, trafik, 2 szobás lakás keresz-
turos zongora, más vállalkozás miatt
adó. Cim a kiadóban. (1749)

kettő kerék megvételre. Erzsé-
betváros. Korona-utca 6. (1795)

at-autó nagyon olcsón eladó.
Deutsch Márkus és Fiai cégnél.
(1723)

Lakás

et elegánsan butorozott utcai szo-
ba, fürdőszoba használatul május
1-től kiadó. lil., József-utca 20.,
földszint ajtó 1. (1724)

árom elsőemeleti helyiség, minden
célra megfelel, a Szt. György-téren
kiadó. Cim a kiadóban. (1771)

adó két szoba és konyha a Dikas-
terialis-palota mellett. Bővebbet te-
lefon 15-22. (1790)

ilönbejárta butorozott szoba ki-
adó, esetleg butor nélkül. Cim a
kiadóban. (1798)

sendes utcában 2-3 szobás lakást
keresek. Cim a kiadóban. (1796)

Különbéle

erekek dunamenténi feltárt szén-
terület kiaknázására társat. Levelek
Fürstner Rezsőhöz, Orsova. (1786)

jön azonnal e lapnak „Grafologus
részére“ címmel és mellékeljen 60—
leit, valamint válaszbélyegét és tet-
szésszerinti írásról pontos elemzést
küld. Horoszkopot, melyhez név,
születési év, hónap és nap, férfi-e
vagy nő, ház-as-e adatok szükségesek,
100— lei postabélyeggel

M E G K Ö T Ü L T

Irta: BERKES LÁSZLÓ SZÍVEK

A Déli Hírnap
eredeti regénye

I.

Az áprilisi nap vége felé közeledett.
A napsugarak csillogása megszűnt, a
hatalmas égtest, amely azokat mérhe-
telen messzeségből a földre lövelte,
kényszerű elmenetele miatti haragjá-
ban kivörösödött, aztán lebukott az ég
pereméről.

Odakint beköszöntött az alkonyat.
Homályos lett a kis szoba is, amelyben
egy nehéz beteg már napok óta vívta
élet-halál harcát.

Amíg csak a naplemente tartott, a
beteg egyre kifelé nézett az ablakon.
Már délután kifejezte azt a kívánsá-
gát, hogy huzzák széjjel az ablakon a
függönyt, hogy láthassa a bucsuzó
napot.

Most, hogy a nap elment, gondos ke-
zek összehúzzák az ablakfüggönyt.
Majd nyílik az ajtó, lámpát hoznak be,
amelyet nem messze az ágytól egy
kicsi asztalkára tesznek.

A beteg megszólalt:
— Miért huztad össze a függönyt,
Márta?

A karesu leány, aki az ablak mellett
állott, az ágy felé közeledik.

— A nap már nem látható, kedves
apám.

Látszik rajta, hogy a beszéd nehe-
zére esik. Elfordul. Int a eselődnek,
aki még mindig a lámpával foglalato-
skodik. Az intésre a szolgáló kimegy.

A beteg behunyta a szeméit. Mozdu-
latlanul feküdt az ágyán, esap éppen
ujjai mozogtak idegesen az ágytaka-
rón.

— Igen, a nap lement, — mondotta
lassan a beteg, — ma husz esztendeje
azon az áprilisi napon szintén láttam
a naplementét, izzó vörös, haragos
volt a nap akkor is, aztán eltűnt, el-
mult a fényesség és egyszerre éjszaka
lett. Annak ma van éppen husz éve...
igen... husz éve...

Elhallgatott. Elgondolkozott.

A leány hangtalanul leült az ágy
mellé. A lámpa bágyadt fénye szép ar-
cára esett. Ez az arc fiatalossága ellené-
re igen komoly volt. Szemének tekin-
tete elárulta, hogy ez a leány fiatal
korában már megismerte az élet gyöt-
relmeit és gondjait. Szépen formált
szája körül határozottság és akarat-
erő vonásait lehetett észrevenni.

A leány tudja jól, hogy mennyi erő-
re lesz szüksége, hogy elviselje azt,
ami már néhány óra mulva feltétle-
nül bekövetkezik. És akkor teljesen
egyedül fog állni a világban. És eszé-
be jutnak az elmult esztendő, ame-
lyeket apja betegágya mellett töltött.

Amióta emlékezni tud, mindig egye-
dül volt az apjával. Ott nőtt fel apja
házában, elzárva a világtól, akár az
üvegházi növény. Anyai gondoskodás,
anyai szeretet nélkül nőtt fel. Rajtuk
kívül csak egy öreg eseléd és egy nagy
ujfundlandi kutya volt még a házban.

Az apja egyetemi tanár volt Bécs-
ben. Hat esztendő előtt otthagyta
azonban katedráját és azóta itt élnek
esendes visszavonultságban a kis vá-
roskában, ahol nem érintkeznek senki-
vel. A Bécs melletti Hietzingben lak-
tak, ahonnan apja kocsin járt be a vá-
rosba, hogy az egyetemen előadásait
tartsa. Tanártársai nem igen kedvel-
ték a zárkózott és embergyűlölő társu-

kat. Márta nem emlékezik reá, hogy
csak egyetlenegyszer is lett volna ven-
dégük. A házukat az emberek konokul
kerülték. De az apja nem is hívott so-
ha senkit a házába. Nem akart társa-
ságot. Egyedül szeretett lenni tuda-
mányos könyveivel.

Vajjon szerette-e a leányát, Mártát,
aki elröppent boldogságának egyetlen
emlékeként maradt vissza nála? Már-
ta sohasem merete volna komor apját
megkérdezni, hogy szereti-e. Az any-
jára Márta nem emlékezett. Ha régeb-
ben kérdezősködni próbált felőle, az
apja kitérő válaszokat adott és érté-
sére adta, hogy erről a dolgról nem
szívesen beszél. Csak annyit mondott,
hogy az anyja fiatalon meghalt. És ez
a szegény, hallgatag leánygyermek
hozzászokott ahhoz, hogy minden gon-
dolatát, minden töprengését magába
fojtsa.

Nem volt játékszere, nem voltak bá-
bui, mesekönyvei. Nyilvános iskolába
nem járt. Az apja tanította meg irni-
olvasni és a többi tudásra, amire szük-
sége volt. Nyáron majdnem egész nap-
ját a kertben töltötte. Azonban annak
fala olyan magas volt, hogy lehetetlen
volt keresztüllátni rajta. Minden mul-
latsága az volt, hogy a kertben volt
egy kis virágágya és a szabad idejét
mindig arra pazarolta, hogy a virágait
ápolta és lesse kinyílásukat.

Mikor apja egyetemi tanári állásá-
ról lemondott és ebbe a kicsi vidéki
városkába jöttek, az számára nem ho-
zott semmiféle változást. Ugy éltek a
házukban, akár a remeték. Az apa
most még többet foglalkozott gyerme-
kével, mint azelőtt. Ez a foglalkozás
alából állott, hogy tanította Mártát
némesak azokra a dolgokra, aminőkre
a korabeli leányoknak szüksége volt,
hanem még az énekre, zenére, a kézi-
munkára is maga tanította gyermekét.
A leány pedig szorgalmasan tanult
mindent. Az apa szigorú volt vele
szemben és sohasem mutatta azt, ami-
kor meg volt vele elégedve.

Az apa sohasem mutatta, hogy sze-
reti a gyermekét, az pedig annyira
megkomolyodott komoly apja közelé-
ben, hogy sohasem mert apjának ugy
hizelegni, amint azt más gyermekek
szólták.

Ezek az emlékek gyötörték most
Mártát, amikor érezte, hogy apja nem-
sokára örökre behunyja a szemét. És
aztán maga előtt látta a komor jövőt,
amely semmiféle mulatságot, vidámsá-
got nem ígért számára.

Ha örömtelen is volt eddigi élete,
mégis maga mellett érezte az apját.
Es most tisztában volt vele, hogy ezt
a mogorva apát is elveszti és akkor
az egész világon nem lesz senkije.

Neki kell majd indulnia a világnak
— gondolta magában a leányka — és
teljesen egymagában, magára hagyot-
tan kell élnie. Atyja nemsokára meg-
halt és mennyire gondoskodott gyer-
mekének jövőjéről, arról fogalma sem
volt. Erre vonatkozólag apja sohasem
nyilatkozott el. Talán szüksége lesz
majd reá, hogy sokféle tudását, amely-
ben atyja részesítette, értékesítse,
csakhogy legyen miből megélnie?
Azonban mégsem az a gondolat, hogy
esetleg nem lesz kenyerre, keserítette

Üzlethelyiség Király-utca 30. számú
házban kiadó. Schubert Péter tulaj-
donos, Bonnáz-utca 20. (1793)

Kiadó Blaskovits-telepen vegyes-
kereskedés berendezéssel, lakással.
Közelebbit Eötvös-u. 40. Fűszerüzlet.
(1797)

el mélyen, hanem az, hogy atyját, aki
egyedüli hozzátartozója volt a vilá-
gon, elveszti.

II.

A beteg gyenge mozdulatot tett. A
leány azonnal feléje fordult.

— Kivánsz valamit, kedves atyám?

— Semmit... azaz mégis... szeret-
veled beszélni.

Nagynehezen fölemelkedett kissé a
párnák közül. Vizsgálódva nézett
leánya arcába és meglátta rajta a
esendes, hangtalan könnyek nyomát.

— Miért sirtál, Márta?

A leány nem válaszolt.

— Én tudom, — folytatta a beteg
szavait, — én tudom, hogy miért sir-
tál. Az orvos bizonyára megmondta
neked, hogy már csak pár óra van
hátra az életéből és hogy a holnapot
már nem érem meg.

(Folyt. köv.)

Primaria Municipiului Timisoara

No. III. 11603
din 8. Aprilie 1929

Licitatie publica

Primarie municipiului Timisoara, aduce la cunostinta publica, ca in scopul vanzarii unui lot de casa cu o suprafata de 234 stj. patr. situat in circ. IV. col-tul strazii prelungite Gheorghe Sincal si a strazii noi proiectate se va tine o licitatie publica la 16 Maiu 1929 ora 10 a. m. in Biroul Economatului comunal (Primaria etaj I. usa 40) unde se vor da toate informatiunile. Pretul oferit nu poate fi mai putin decat Lei 500 pro un stj. patr.

Amatorii vor depune ofertele lor inchise si timbrate in regula, impreuna cu o garantie de 100% numerar sau efecte de stat din suma oferita.

Primaria Municipiului Timisoara

Camera de Agricultura a jud. Timis-Torontal

No. 1049/1929

Publicatiune

Pentru ameliorarea terenurilor sarose (slatinoase) avem nevoie deocamdata de cca 50 vagoane praf de var natural - nears - care contine minium 900% Carbonat de calciu; marimea sa fie 0,3 c/m adeca sa treaca prin o sita de 0,3 c/m.

Ofterele inchise in scris ad-justate cu o garantie de 50% se vor inainta Camerei pana la 15 Mai a. c. ora 10 a. m., cand se vor deschide in public.

Cantitatea de 50 vagoane este necesara numai pentru experi-mentari si adjudicatorul va fi preferit la livrarile din viitor, cand vom avea nevoie de mai multe sute de vagoane in fie-care an.

Informatiunile se dau in biroul Camerei din Str. Eminescu Nr. 6. Camera de Agricultura a judetului Timis-Torontal

Déli Hírlap

1929 APRILIS 20

LEGUJABB

V. ÉVF. 90. SZAM

Összeült hét miniszter és tanulmányozta a kisebbségi kérdést

Bukarest, április 18.

Fővárosi hiradás alapján a lapok megírták, hogy a kormány nyolc millió lei államsegélyt utalt ki a kisebbségi iskoláknak. Illetékes helyen most kijelentették, hogy a kormány a kérdést napirenden tartja ugyan, azonban az államsegély kérdése még nem jutott el a kiutalás stádiumába. A kormány legutóbb a szászvárosi kollegium vételárának második fele fejében négy millió leit utalt ki a református egyháznak és valószínűleg ezt a tényt magyarázták egyesek tövesen az államsegély részben történt kiutalásának.

A miniszterelnökség sajtóosztálya tegnap egyébként kommunikét adott ki, amely szerint a kormány tagjai közül Maniu Gyula miniszterelnök, Vaida Sándor, Vlád Aurél, Costachescu, Pan Halipa, Voicu-Nitescu és Lugojeanu a kisebbségi kérdés megoldásáról tanácskozást folytattak. A kormány tagjainak értekezlete eredményeképpen megbízták Costachescu közoktatásügyi, valamint Vlád Aurél kultuszminisztert, hogy tanulmányozzák azokat a sérelmeket, amelyeknek megoldását a kisebbségi memorandum kérte. Kimondották azt is, hogy a kérdés megoldása olyan politikai szellemben történjék, amelynek alapját a nemzetközi szerződések respektálása és a gyulafehérvári határozatok képezik. Az értekezlet ennek figyelembe vételével a következőket határozta el:

1. Kikéri a pénzügyminiszter véleményét a kisebbségi iskoláknak adandó államsegélyre vonatkozólag.
2. A közoktatásügyi miniszter jelentést tesz a kisebbségi iskolák sérelmeiről.
3. A kultuszminiszteriumtól bekéri

a kisebbségi egyházak és egyesületek panaszait.

4. A belügyminiszter a bizottság legközelebbi ülésén konkrét megoldási

módot fog előterjeszteni a kisebbségi nyelvhasználat, valamint a kisebbségek agrár és társadalmi sérelmeinek reparálására vonatkozólag.

Temesvároott létesül a legnagyobb vegyi gyár

Kolozsvár, ápr. 18.

Néhány nap előtt beszámoltunk arról a szenzációs értesülésről, amely szerint Seeckt német vezérezredes három tagból álló német társaság kíséretében Erdélybe érkezett. A világháború alatt nagy szerepet játszott német vezérezredes erdélyi útja alkalmával tanácskozást folytatott Maniu Gyula miniszterelnökkel is. A miniszterelnökség most hivatalos közleményt adott ki, amelyben igazolja, hogy Seeckt vezérezredes tényleg Erdélyben járt és Maniu miniszterelnökkel is találkozott, de ennek a találkozásnak kizárólag udvariassági jellege volt. Seeckt vezérezredes és Maniu között a találkozást Dan egészségügyi miniszter kezdeményezte.

A németországi bizottság erdélyi útjánál kapcsolatosan most bukaresti munkatársunk az egészségügyi miniszteriumban a következő érdekes információkat szerezte:

Seeckt vezérezredes és a kormány tagjainak találkozása gazdasági jellegű volt, amennyiben a vezérezredes és a társaságában levő német urak a Deutsche Industrie-Verband részéről ajánlatot hoztak a kormánynak egy nagyobb vegyészeti gyár létesítése érdekében. Ezt a vállalatot olyan hatalmas arányúnak tervezik, amilyen nagy arányú gyár még külföldön sincsen. A vegyészeti gyár létesítését Dan egészségügyi miniszter kezdeményezte és ő hívta meg Seeckt tábornokot és három társát. Arra nézve is megállapítás történt, hogy ez a gyár Erdélyben lenne felállítandó. Két város neve került kombinációba és pedig Temesvár és Kolozsvár képezte a gyár telepének kérdését. Temesvár azért jött kombinációba, mert hatalmas ipari fejlettsége erre predesztinálja. Kolozsvár pedig azért, mivel központi fekvése van. A tárgyalások eredményéről eddig még semmi pozitívum nem szivelt ki.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'08 Párisban —

Temesvári magánárfolyamok 1929 április 19-én reggel:

A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai. Minden pénznem mellett két számjegy áll. Ezek közül az első a vételt a második az eladást jelzi

Angol font 817'5, 819¹/₈ — Dollár 168'09, 168'45 — Hollandi forint 67'60, 67'64 — Dinár 2'96¹/₂, 2'97'10 — Francia frank 6'58, 6'60 — Olasz lira 8'82¹/₂, 8'84'30 — Cseh kor. 4'98¹/₂, 4'99¹/₂ — Német márka 39'96, 40'04 — Osztr. schilling 23'66, 23'71 — Magy. pengő 29'36, 29'42 — Sv. frank 32'43¹/₂, 32'49¹/₂

Terményárak:

Buza 785, tengeri 740, árpa 665, zab 670, rozs 680, korpa 520, burgonya 325 lei száz kilógrammonként. Napraforgómag 8, tökmag 14, bab 30, lucerna és vörös lóhere plombálva 60 lei kilónként.

TIZENHÉT KISEBBSÉGI MEMORANDUM. Genfből jelentik: A kisebbségi kérdésben a különböző állam tizenhét memorandumot nyújtottak Népszövetség elé. Ezeket az emlékiratokat a Népszövetség csak akkor foglaltárgyalni, miután a tanács madriülésszakán tudomást vesznek azok talmáról.

TOMBOL A VIHAR. Párisból jelentik: A Matin azt az értesülést kapta Newyorkból, hogy az elmúlt időszakban még nem volt példa olyan kesves viharokra, mint amilyenek lettek utóbb az Atlanti óceán fölött dühöngenek. Floridától végig az egész teherparton a hajók mindenütt kénytelenek voltak bemenekülni a nagyobb kikötőkbe. A newyorki kikötőben hajó elsüllyedt. A partok mentén számos házat rombadöntött a vihar. Egyes halászhajók és yacht elsüllyedt.

NAGYARANYU UTLELVÉLVISZÁRÁS. Párisból jelentik: Az egy párisi pályaudvaron a le Havreből érkező vonaton nagyarányu utlevélviszárásnak jöttek nyomára. Néhány nap óta ezen a vonalon rendszeres megfigyelést eszközöltek és megállapították, hogy nagyszámu román emigráns hamis utlevéllel utazott. A hamis utlevelek tulajdonosai közül senki nem tudott franciául és ezért a tolmáccsal folyó kihallgatások csak nehézkesen haladnak előre. A párisi rendőrség azt hiszi, hogy nemzetközi utlevélhamisító társaság üzemel, s került lerántani a leplet.

Gyógyszertárakat
keresek megbízóim részére házhoz és ház nélkül, esetleg bérbe.

Penzió Menyházafürdő
komplett felszereléssel, gyönyörű építmény a fürdő központjában, kedvező feltételekkel olcsón eladó

Sarok bérpalota
12 üzlettel 1,500,000 leu jövedelemmel. Sarok bérpalota 5 üzlettel, legszebb utvonalon 1,200,000 leu jövedelemmel. Kisebbségi nagyobb bér- és magánházak előjegyezve olcsó árak mellett.

ARGUS-nál, Lloyd-sor 5.

GÉPTÉGLA spec. N u t h & F e d e r üregecs válaszfal-téglák
üregecs géptéglák, hódfarku-cserép (1703)
Kapható: **Herkules Gőztéglagyár R.-T., Timișoara**
Iroda és Telefon: Temesvári Bank és Keresk. R.-T. (Bánáti ház), I. emelet.
Kérje be árait!

Felelős kiadó: VÁRNAY ELEMÉR dr.

Nyomatott a „HELICON“ Bánáti Nyomda Részvénytársaságnál, Timișoara.